Lite Kyrkligt

Källa Wikipedia / Johan Lundin/ Foto Anders Dernback

Lite Kyrkligt

Under 1700-talet började en väckelserörelse genom Sverige. Det var rörelser som i motsättning till det traditionella kollektiva kyrkolivet, betonade den individuella övertygelsen. Rörelsen etablerade sig sig i Sverige under 1800-talet. År 1856 skapade Carl Olof Rosenius Evangeliska fosterlandsstiftelsen (EFS) som ett sammanhållande organ för lekmannaväckelsen i landet. EFS, som hade förankring i statskyrkan, arbetade utåtriktat genom att bygga missionshus och att utbilda och sända ut , predikanter och missionärer. En ledare blev Paul Peter Waldenström. Waldenström och hans anhängare krävde att det skulle ges särskilda ”rena” nattvardsgångar till sant troende och lät anordna just sådana under lekmäns ledning i missionshusen. Genom protokollen från prostvisitationerna kan man följa utvecklingen inom det religiösa livet i Hyllie under 1800-talet. Man kan undra i vilken utsträckning kyrkoherden visste vad som egentligen hände nere bland småfolket på strandmarkerna. Prästgård i Bunkeflo by låg fem kilometer därifrån. År 1852 noterade prosten Sylvärn att allmogen i Hyllie var belästa i religiös litteratur vilket han trodde berodde på ett nystartat sockenbibliotek. Det fanns ett religiöst intresse i socknen, I september 1874 konstaterade prosten Löfvengren att Hyllie kyrka blivit för liten på grund av den tillväxt som kalkhanteringen hade inneburit, men ingenting särskilt gjordes åt saken.

Lite Kyrkligt

Lite Kyrkligt

det cementbolagets disponent R.F. Berg grep in. Han och skräddare Andersson lät i september 1876 bilda Limhamns Missionshus AB med målsättning att bygga ett missionshus Aktier såldes för tio kronor styck, och den 7 januari 1877 kunde det nybyggda huset invigas. Även Kyrkoherde Hallengren ägde de fem första aktierna och höll predikan vid invigningen. Bolagets första styrelse var lokal och bestod förutom av R.F. Berg som ordförande av skräddaren Lars Andersson som vice ordförande och kassör, fiskaren Nils Jönsson som sekreterare, f.d. soldaten Nils Lindkvist, skepparen Knut Nilsson, kustvakten Karl Schuler och fiskaren Per Larsson. Disponent Berg var den störste enskilde ägareb med 32 av de 260 första aktierna, han kom framöver att skänka bort 25 av dessa till både arbetare och fiskare som ingenjörer på Limhamn. Verksamheten var ordnad så att varannan söndag predikade disponent Berg och varannan söndag predikanterna Jöns Pålsson och Magnus Jönsson från Malmö Evangeliskt Lutherska Missionsförening där Berg även var styrelseledamot. Verksamheten i Missionshusbolaget finansierades av frivilliga bidrag, men dessa täckte inte utgifterna. Vid årsmötet 1882 hade bolaget en skuld på 600 kr till Skånska Cementaktiebolaget och 657 kronor och 46 öre till disponent Berg som privatperson. Så sent som 1887, tio år efter bolagets bildande, gick kollekten första söndagen varje månad som avbetalning till disponent Berg. För att få in pengar beslutade styrelsen i maj 1882 ”att inköpa materiel för tillverkning af varor, som framdels skola säljas till förmån för missionshuset.

Lite Kyrkligt

Limhamns Churchyard

Anders Dernback

Church Limhamn

From 19 oktober year 1890
Limhamn is a part of Malmö.
Sweden (south in Sweden)

In Limhamns minneslund stands a Millesskulpturen "Guds hand".

Limhamns Minneslund built 1967

Einar Hansen

publishers manage

Einar Anton Hansen, born 14 november 1902 in Horsens, dead 21 january 1994 in Malmö, was a Danish/Swedish Publisher.
CEO AB (Ltd) Allhems förlag in Malmö from 1932

Lite Kyrkligt

Metodistförsamlingen Salem

Metodismens historia på Limhamn börjar med att byggmästaren Oscar Nilsson och hans hustru som var medlemmar i Malmö metodistförsamling flyttade till Limhamn på 1890-talet. Dessa höll sitt hem öppet för möten och brukade bjuda in predikanter från Malmö. På våren 1895 fick man tillstånd att predika i Missionshuset och många människor kom för att närvara. Vid månadsmötet i Limhamns Friförsamling kunde ordföranden den fjärde maj 1895 meddelades att han tillsammans med församlingsföreståndaren haft ett möte med en grupp medlemmar som lämnat in sina medlemskort på grund av att de inte fått den uppbyggelse de önskade i församlingen. Dessa 24 personer kom att bilda stommen i den metodistiska Salemsförsamlingen som konstituerade sig i Limhamn några månader senare. Utbrytningen kan delvis ha att göra med en intern kris som Friförsamlingen gått igenom när pastor Andersson blivit uppsagd i samband med en konflikt med församlingsstyrelsen. Men attraktionskraften i metodismens budskap får inte heller underskattas. Friförsamlingen stängde nu missionshusets för metodistpredikanter och den nya församlingen påbörjade istället byggandet av Salemskapellet hösten 1895.

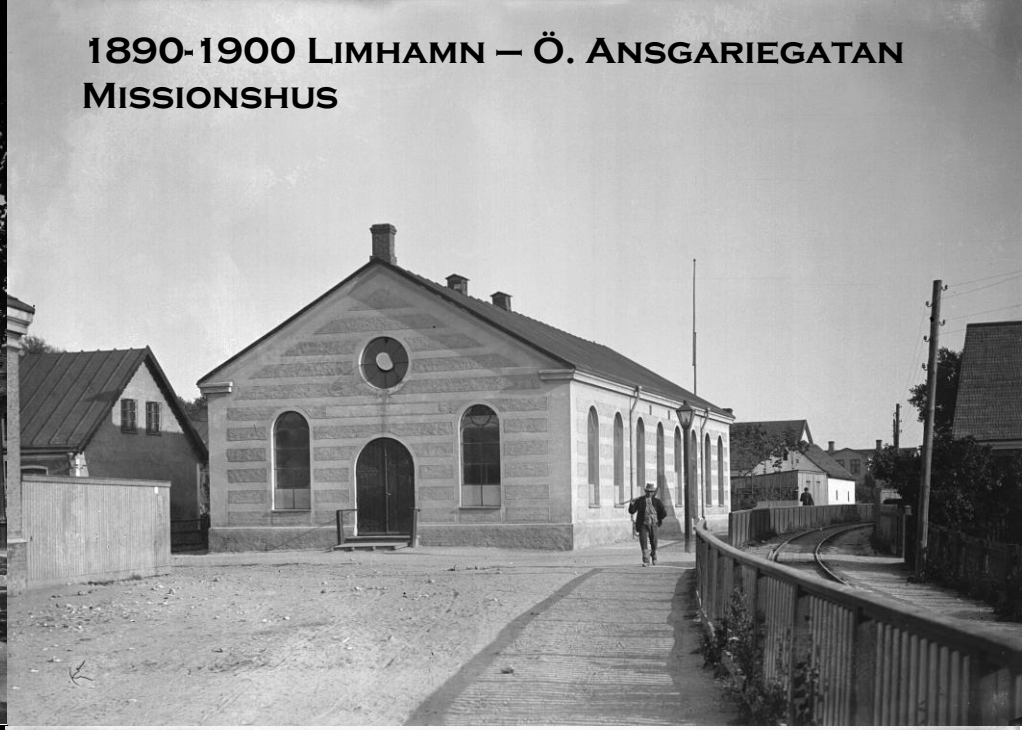

Missionsföreningen Betlehem, exteriör
Södervärnsgatan foto 1950 Gunnar Lundh

Missions
Hus

Wesleykyrkan efter ombyggnaden år 1913. I förgrunden Kalkbrottsgatan och Kalkbrottsbanan.

Wesleykyrkan 1913

Lite Kyrkligt

Brödraförsamlingen och baptisterna i Elimkapellet

Brödraförsamlingen var en tysk/amerikansk baptistisk rörelse som kom till Sverige från Köpenhamn år 1885 med den danske predikanten Christian Hope. Samfundets lära utmärkte sig under den första tiden genom att vara starkt pietistisk. Det rådde förbud mot tobak och alkohol, mot ringar och smycken och musikinstrument fick inte användas vid gudstjänsterna. Det fanns också en del förhållningsregler för församlingsmedlemmarnas klädsel. Inom samfundet praktiserades helbrägdagörelse genom smörjelse med olja i Herrens namn och vid nattvardsgången tillämpades en symbolisk fottvagning där församlingens medlemmar, män och kvinnor för sig, i tur och ordning sköljde och torkade varandras fötter. Det tidigaste belägget för en församling i Limhamn är från 1885, samma år då rörelsen etablerades från Köpenhamn.

Smeden Jöns Nyström som var medlem i den baptistiska Ebenezerförsamlingen i Malmö flyttade med sin familj till Limhamn på 1890 talet. Där lät han uppföra ett stort hus i kvarteret Backen med smedja på första våningen, Elimkapellet på andra och bostad på tredje våningen.

Lite Kyrkligt - Kyrkgrottan

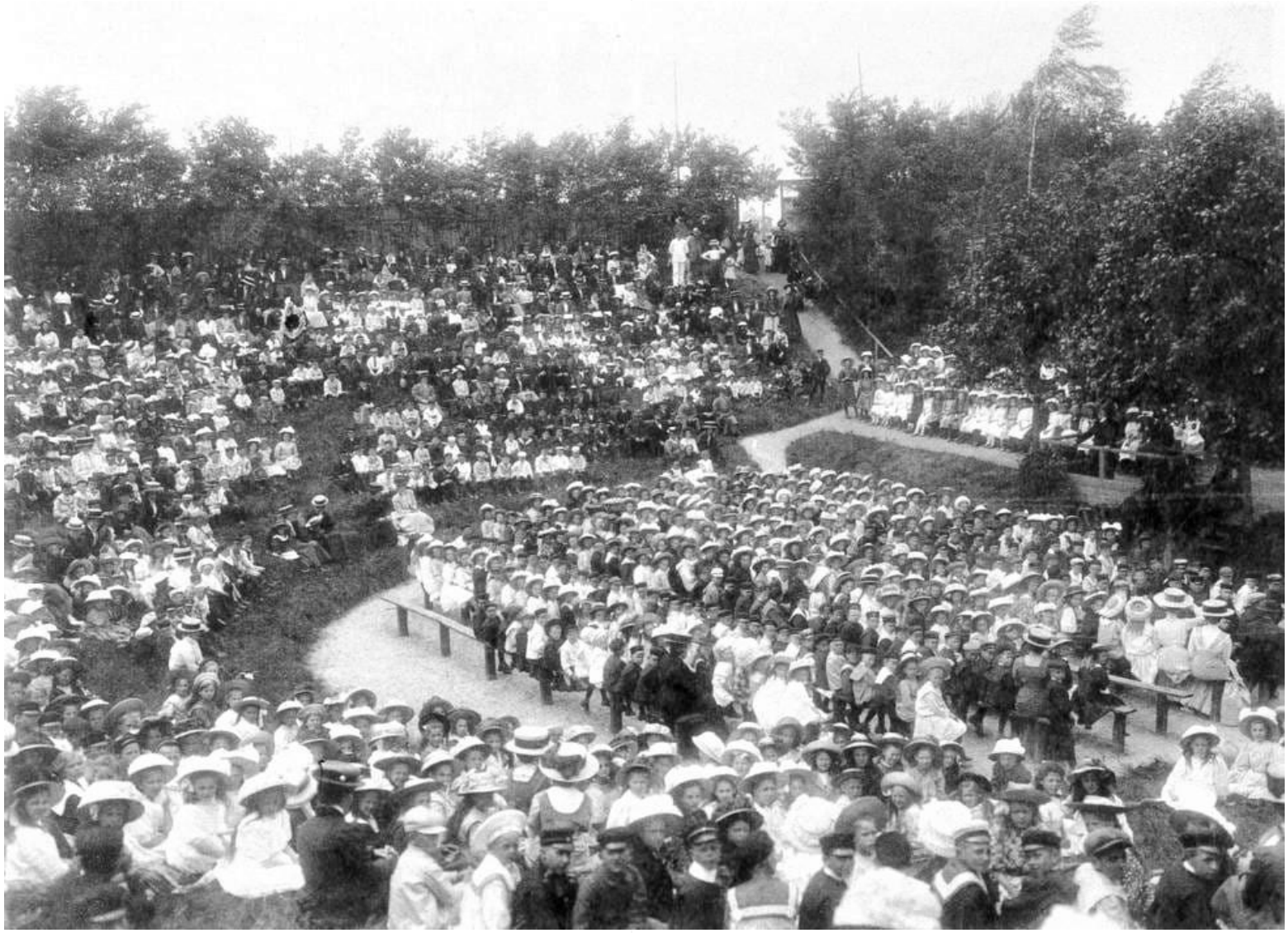

Lite Kyrkligt

Frälsningsarmén etablerade en kår i Malmö våren 1885. Samma år gjorde man uttåg till Limhamn och höll möten där. Intresset från allmänheten var stort och snart rekryterades soldater i Limhamn till Malmökåren. I tidskriften Stridsropet kunde kapten Jim Toft år 1888 rapportera från Limhamn att ”till följd därutaf att alla vilja höra på Frälsningsarmén, är vår lilla sal, som blott gifver plats åt 200 personer alldeles för liten.” Toft låter meddela att det fanns ett dussin soldater på Limhamn och att fem möten arrangerades varje vecka. Kort därefter den fjärde mars 1888 etablerades Frälsningarméns 33:e kår på Limhamn.
Sammanfattningsvis kan konstateras att disponent Berg uppmuntrade det religiösa livet på Limhamn genom att få till stånd Limhamns missionshusaktiebolag. En stor del av aktieägarna i detta bolag var fiskare och dessa fick således ännu en kontaktyta mot disponent Berg och cementbolaget. Missionshusbolagets första år var turbulenta och snart framträdde ingenjör Petersson-Holme, Bergs högra hand, som dess ledare med disponentens goda minne. Ingenjör Petersson-Holme hade också varit initiativtagare till Limhamns Friförsamling, som samlade många fiskare, ett fåtal arbetare och framför allt arbetsbefälen på orten. Ur denna församling bröt sig sedermera en grupp och bildade Metodistförsamlingen Salem som hade en något större andel arbetare, men framför allt bars upp av hantverkare och fiskare. Frälsningsarmén möttes inledningsvis med skepsis, men fick ett starkt fäste på Limhamn. Kåren bestod till stor del av ogifta kvinnor ur arbetarklassen.

Lite Kyrkligt

Två Kungar att minnas dödsdagen 110 år sedan

Rudolf Fredrik Berg

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död där 8 december 1907, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalppolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.

Lite Kyrkligt

Berg genomgick 1865–68 Teknologiska Institutet och blev 1873 disponent för Skånska Cement AB i Malmö. Han ledde också en rad andra bolag, som till exempel Malmö-Limhamns Järnväg och AB Stranden. Han var ledamot av Malmö stadsfullmäktige från 1882 och dess vice ordförande 1907. Berg hade mycket stor betydelse för den svenska cementindustrins utveckling, och det av bolaget tillverkade cementet exporterades till flera världsdelar. 1887 grundade han entreprenadföretaget AB Skånska Cementgjuteriet, senare Skanska

Lite Kyrkligt

Berg hade ett starkt socialt engagemang och åtnjöt en avsevärd popularitet bland arbetar- och fiskarbefolkningen i Limhamn. Han hade mycket stor betydelse för tillkomsten av Limhamns municipalsamhälle och senare köping och brukade av denna anledning kallas ”Limhamnskungen”. Han visade också stort intresse för egnahemsfrågan och utvecklade i Limhamn och Lomma modeller för att stödja arbetarnas egnahemsbyggande, där han ofta själv gick i borgen för deras lån.

Lite Kyrkligt

Berg var även en drivande kraft vid bildandet av Malmö föreläsningsförening (1882), sedan utvidgad till Malmö biblioteks- och föreläsningsförening), av Södra Sveriges ångpanneförening (1895) och av föreningen Malmö högre handelsinstitut (1904), i vilka han från början var ordförande. Berg var också drivande bakom tillkomsten av Betelkyrkan i Lugnet (invigd 1886) och tillsammans med Anders Antonsson och Thure Petrén tog han initiativet till inrättandet av Malmös första arbetsförmedling (öppnad 1905).

Lite Kyrkligt

I begravningsprocessionen i Limhamn deltog bortåt 700 personer, även många arbetare och fiskare. Han står sedan 1940 staty i Limhamn och hans namn går igen på flera platser där, till exempel R.F. Bergsgatan, Bergaskolan och R.F. Bergs förskola.

”Cementkungen” dog samma dag som en riktig Kung” 8/1-1907

Annat smeknamn var ”Cement Jesus” Limhamn levererade cementen till

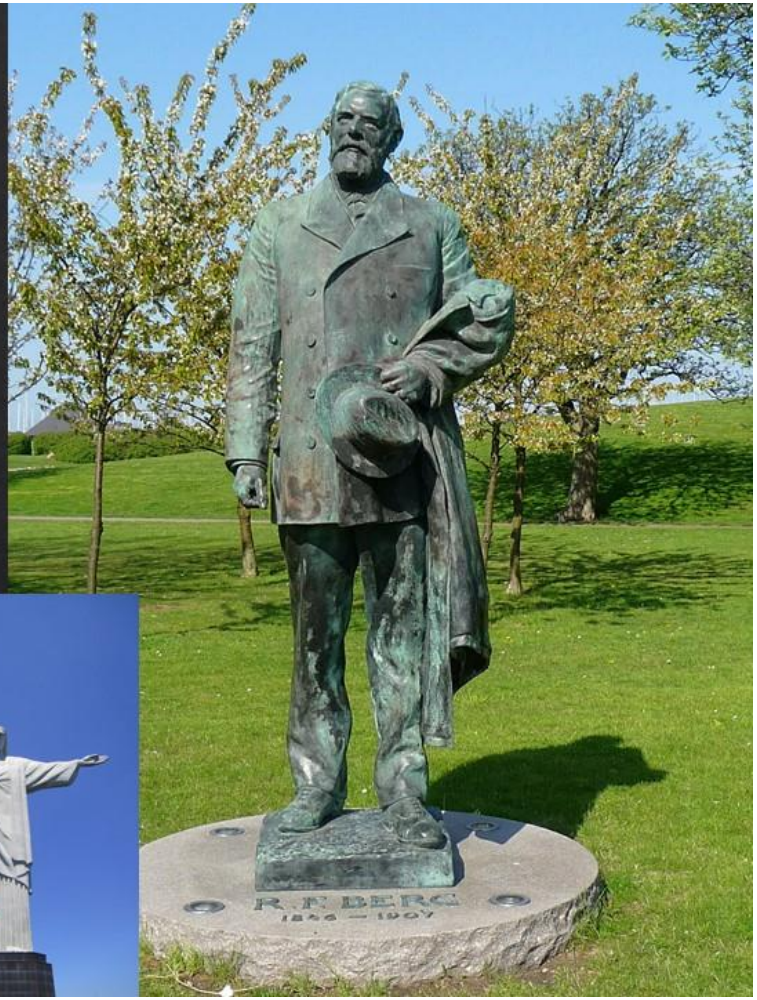

Lite Kyrkligt

Oscar II, Oscar Fredrik, född 21 januari 1829 på Stockholms slott i Stockholm, död **8 december 1907** på **Stockholms slott**, var kung av Sverige 1872–1907, kung av Norge 1872–1905, samt hertig av Östergötland. Han var tredje son till Oscar I och Josefina och bror till Karl XV. Oscar gifte sig 1857 med Sofia av Nassau. Han själv använde stavningen Oscar, och efter hans död har stavningspraxis varierat mellan detta och Oskar.

SVENSK KUNG

Rudolf Fredrik Berg, vanligen kallad R.F. Berg, eller Fritz Berg, född 31 maj 1846 i Stockholm, död **8 december 1907 i Stockholm**, var en svensk ingenjör, industriman, arbetsgivarideolog, kommunalpolitiker, frikyrko- och nykterhetsman. Han var son till läkaren och statistikern Fredrik Theodor Berg och Emma Berg, f. Stokoe.

CEMENT KUNG

TVÅ KUNGAR DOG SAMMA DAG

1907-12-08

Två Kungar råkade avlida i Stockholm och på exakt samma dag. Oscar II förlorade Norge men Rudolf Fredrik Berg vann Limhamns befolknings hjärtan. Berg med diabetes (insulin fanns inte att få då) dog 8 december 1907.

Lite Kyrkligt

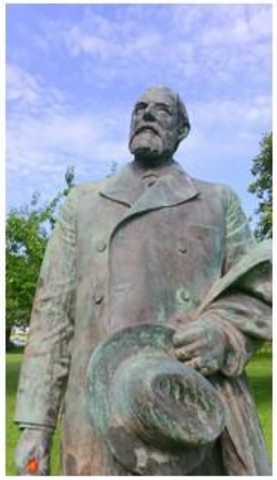

Lite Kyrkligt

Lite Kyrkligt

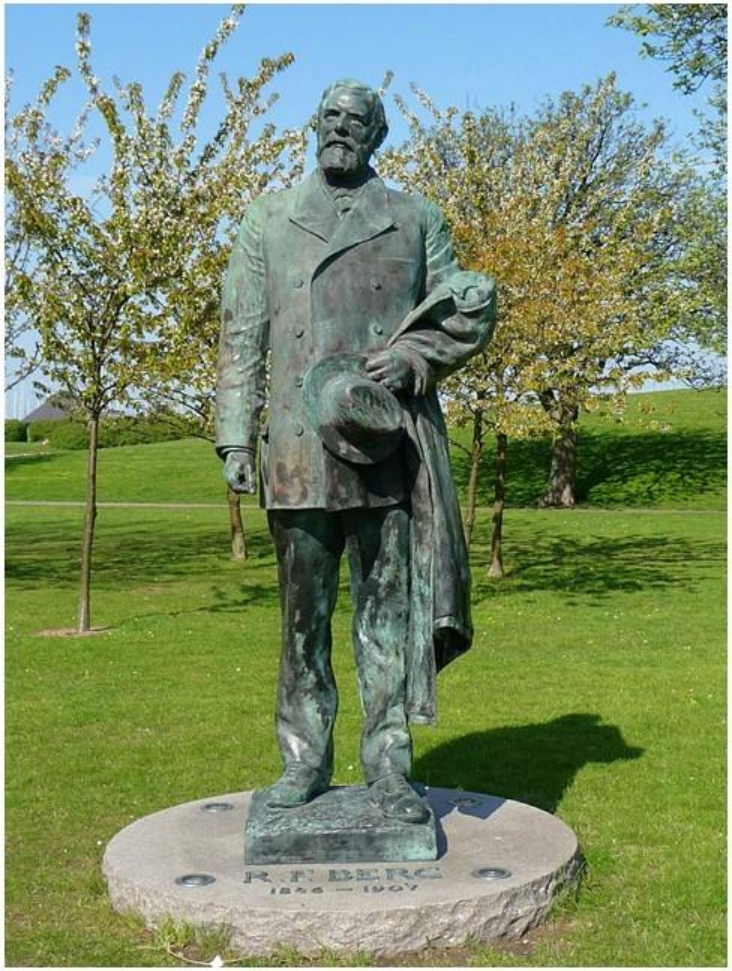

Sillabanan och Cementfabrik

Lite Kyrkligt

Lite Kyrkligt